

PAŠERÁK SNŮ

— Daniel Krhut —

HOST

pracovní pohovor

Něco vám řeknu. Ty žvásty o přecpaným pracovním trhu pro absolventy bez praxe jsou nesmysl. Mohl jsem mít práci. A dobře placenou práci. Ale vykašlal jsem se na to.

Začalo to s tou ženskou v hotelu Marriott v Celní ulici. Měl jsem zájem o místo v takzvaném etro servisu. To znamená, že sedíte osm hodin na prdeli v call centru, zřejmě dole v nějakém sklepení nebo v suterénu pod hotelem, hlavně ne na očích hostům, a přijímáte hovory pracháčů. Nějakej tlustoch v dvacátém poschodí chce vědět, jestli venku prší. Leží v posteli, čte si noviny, snídá kaviár, a nemůže najít rubriku s počasím a nechce se zvednout a jít k oknu a podívat se ven, tak vám zavolá. Vy jako součást služby, která dává informace těmhle hovadům, mu musíte odpovědět nejpozději do pěti vteřin. Nebo chtějí nahoru poslat pozdní snídani, druhej oběd, navoněnou pokojskou s černýma podvazkama, co se při stlaní postelí předklání tak, že si při pohledu na její zadek vzpomenou na tu pootevřenou ústřici, co měli k snídani. Nebo chtějí vědět, jestli nepadla vláda v Americe, v jaké to jsou vlastně zemi, jak se sem dostali, chtějí vědět, jestli jsou Češi zlí, černí, žlutí, jestli přišli Slované skutečně z Asie, chtějí vědět, kde je Karlův most, chtějí vědět, kdy letí nejbližší letadlo do Ženevy, chtějí vědět, jestli je Ženeva v Evropě, chtějí všechno. A vy jim dáváte odpovědi nebo voláte obratem posílčky, pokojský, kurvy, řidiče limuzín, poskoky, kuchaře, a posíláte je nahoru, aby se jim klaněli, ženy tak, že jim vypadnou ňadra z uniformních kostýmků.

To je práce v takzvaném etro servisu a já přicházel na pohovor k šéfce náborovýho oddělení. Pětihvězdičkovej hotel. Čekal jsem

v recepci. A necítil se dobře. To ráno jsem vynechal snídani a byl jsem trochu unavenej. Když mě manažerka, mladá energická žena okolo třiceti, zavedla do své kanceláře, věděl jsem, že si nebudeme rozumět. Nelíbil se jí výraz v mém obličejí, pomačkaná košile, mírně rozčuchaný vlasy, nelíbily se jí moje oči prahnoucí po svobodě, po tom dostat se z tohoto labyrintu, oči, co hořely pomstou a anarchií, mýma snama, tužbama, tím rozpáleným peklem plným nápadů a zloby uvězněné uvnitř mé duše. Nebyl jsem přijat. Podali jsme si na konci pohovoru ruce a pak dodala: „Snad jen práce v hale. Máme tu pár hotelových detektivů. Můžete být jeden z nich.“

„Co to obnáší?“

„První tři měsíce budete stát dvanáct hodin denně v hale nehybně jako socha, a kdyby se uvnitř objevila banda pasáků a kurev, zavoláte vysílačkou ostrahu a vyhodíte je.“

„Jak často sem ti lidé chodí?“

„Naposledy to bylo před útokem na World Trade Center v New Yorku.“

„Myslíte, že to má nějakou spojitost?“

„Ne.“

„Hm.“

„Po třech měsících vás přeřadíme na polovinu pracovní doby, to znamená na šest hodin, do centrály a budete sledovat obrazovky, které snímají halu. Na druhých šest hodin si zase půjdete stoupnout do haly.“

„Kolik za to dostanu?“

„Osmdesát korun netto na hodinu.“

„Beru to všema jedenadvaceti. Teď mě omluvte, jdu se ven vyzvracet a uvidíme se v příštím životě.“

Tenhle pohovor byl přelomovej. Dny po něm už nebyly jako před ním. Dokonce i moje aktivita a nadšení v oblasti shánění bytu polevily.

A teď jsem znovu seděl v jedné z těch dalších naleštěných blýskajících se místností určených pro přijímací pohovory. Všechny ty pro-

story byly ve všech firmách stejný. Se stejnýma bílýma zdma, se stejnýma stolama, průhlednou skleněnou deskou, se stejným věšákem v rohu, se stejnou puťkou, co se objevila ve dveřích s formulářem v ruce. Většinou to byla mladá holka s titulem Bc., pokaždý se stejným rozpačitým úsměvem začátečnic, s hláskem polámanýho klari-netu znásilňovanýho každěj den od osmi do pěti tímhle nadnárodním gigantem. Společností s jedním z dalších tisíců headquarters roztroušených po celým světě, s těma stejnýma elegantníma, ale sterilníma chodbama, nábytkem, kávovary, kávou, zaměstnanci v sakách a kostýmech vonícími po bezvýrazných parfémeh a lacích na vlasy, jaký si vyberou jen tyhlety lidi z oblasti byznysu, financí a marketingu. Ti nejnudnější a nejšedivější patroni na světě.

„Jmenuju se Bc. Hana Hakerová a mám na starosti váš pohovor, pane Remody.“

Bylo jí tak třiadvacet.

Byla Bc.

Byla pozitivní.

Musím být taky pozitivní. Pracovitý, flexibilní, toužící po školeních, kurzech, rozvíjení svých schopností, chci se naučit psát všema deseti, chci chcát bez toho, abych si ho přidržel, a měl volný ruce na papíry z burzy, a přitom musím být loajální, energický, do úmoru pracující, chci hrát squash se svým šéfem, chci mu lézt do zadku a být jako on. Musím prostě upsat svou duši kapitalismu. Musím vydělat prachy. Musím se stát jedním z těch pěšáků milionových armád byznysmenů, pracovníků marketingových oddělení, finančních oddělení, reklamačních oddělení a kdovíjakých oddělení. Navlíct si oblekový kalhoty, ne moc výrazný, sako a nějakou kravatu, co moc nepobuřuje a není dražší než ta šéfova, a zapsat si za uši pravidla svých zaměstnavatelů, který jim nařizují jejich šéfové a těm zase ti jejich a dál a dál, až to skončí u těch nejvyšších obtloustlých hajzlů, co si vozí prdele v Bruselu nebo v New Yorku v mercedesech a šňupají koks nebo kouří pravý havanský doutníky a válí se v Kari-biku, kde pijou stokrát destilovanej rum, co chutná jako koňak, a masírujou je snědý kočičky, co berou tisíc babek za bleskovej blow job,

a tihleti hoši se tomu možná smějou, protože já nevěřím, že oni tomu věří. Tihleti páprdové nahoře tu faleš přece musejí cítit a vidět to absurdní šílenství a smát se tomu, když si představí pracující armády svých poddaných. Když sledují vnitřním zrakem z teras svých plážových vil davy těch zblblých sekretářek, řadových pracovníků, středoškoláků, vysokoškoláků, vedoucích oddělení, vedoucích vedoucích oddělení, zástupců vedoucích poboček, vedoucích poboček v každé zemi, ředitelství poboček v každé části Evropy. A na těchto postech už přece musejí úsměvy pracháčů prozrazovat radost ze hry. Drobný, téměř neznatelný úsměvy, který zachytí jen poskoci, kteří těm tlustochům v sakách od Armaniho otevírají zadní dveře od limuzíny, ty úsměvy, co říkají, všechny vás tahám za nos, jeden velkej americkej i evropskej sen je jen jedno podělaný otroctví a já jsem otrokář. Nebo jsou snad i ti hlavouni součástí toho soukolí? Hřídele vyžraný francouzskými hlemýžděma, důležitý tikající strojký s pěstěným nehtama, obrovský budíky oblečený ve smokinách, ale přesto chladnej tupej kov, co jen jede a jede a neví proč?

Uvědomil jsem si, že zírám na Bc. a ještě jsem jí neodpověděl na pozdrav. Pohotově jsem vstal a podal jí ruku. Sedl jsem si až po ní, vymáčkl ze sebe z posledních sil americkej úsměv a ona se zadívala do mého životopisu.

„Pracoval jste v Belfastu, hm? V pohostinství. Můžu se zeptat, jak jste se k té práci dostal?“ usmála se na mě a já v jejích těkajících koutcích úst rozeznal mírný podezření. Rozvalil jsem se na židli, přejel jsem si rukou po hladce oholené tváři a začal vyprávět. To jediný, co jsem opravdu uměl. Podal jsem jí to takhle: Cestoval jsem. Jen tak nalehko. Sebral jsem se a flákal se po Evropě a v jednom baru jsem narazil na nějakýho chlápka a on mi koupil pivo a nabídl práci a tak dál. A samovolně jsem přešel k jihu Francie, u které jsem měl ve svém CV poznámku, že jsem tam vedl plážovej klub. Další výmysl. A rozpovídal jsem se a šlo mi to. A slečna Hakerová, Makerová nebo Hankerová, nebo jak se jmenovala, mrkala a zírala a já čím dál tím víc věděl, že ji mám na lopatkách a že stačí správná intonace, pár

gest, který navodí tu odvěkou touhu žít ve světě knih a filmů, v tom světě lehkých žánrů, kde zásadně zapalujete ženám cigarety na jedno škrtnutí zápalky a taxíky zastavují kdekoliv na jedno mávnutí a sarkastický hlášky nikdy nevyznějí do prázdna a trapně a dým z cigaret je mysticky namodralej, a ne čirej. A jí se to líbilo, protože kdo by chtěl žít ve světě sraček, jako žije ona, oblíkat se do nudného kostýmu od nějakýho Němce, kterej viděl ženskou figuru snad jen jednou, když jako malej zahlídl koupat se svoji stokilovou matku, ve světě, kde má pevnou pracovní dobu a třeba dva roky se s nikým nepomilovala, v životě, kde dosáhne prvního povýšení za osm let a bude z toho mít dětinskou radost.

„Jaké pozitivní vlastnosti byste řekl, že máte?“ vyrušila mě Bc.

Zadíval jsem se do jejího neúnavně nebo možná v hloubi unaveně – ale to by to moc dobře skrývala – smějícího se rozjasněného a pokud možno pozitivně zářícího obličeje.

V tu chvíli se pracovní pohovor začal bortit. V uších mně pořád zněly ty žvásty, požadavky firem, který jsem našel v inzerátech na internetu a v novinách, ty kecy, co pořád dokola omílali lidi, kteří vedli pracovní pohovory. Jako jejich pracovníkovi vám hlavně nesmí být cítit z pusy, musíte mít pevně uvázanou kravatu, být flexibilní, pracovití, odhodlaní, mladí, musíte odsunout přemýšlení nad smyslem vašeho života až do doby, než budete mít na kontě milion, protože každej ho můžeme mít, proto to ostatně všichni děláme, ne?

Jenže to už vám tímhle tempem bude tak kolem třiceti a řeknete si, že milion je málo, že to chce ještě aspoň půl milionu, ale dolarů, a až ho budete mít, tak vám bude padesát a až potom se budete moct vrátit k tomu přemýšlení o vašem životě, kterej jste uložili k ledu v těch čtyřiařtyřiceti, když jste se jako já usmívali na Bc. Hakšenovou, a zjistíte, že jste pořád mentálně a duchovně na úrovni těch čtyřiařtyřiceti a že jste se neposunuli ve svém skutečném vývoji ani o píd'. Jste nic, manažeři, spoluvlastníci obchodních center, firem, koncernů, vládci světa. Můžete si vzít svý prachy a jet do Belize, protože jste o tom tenkrát v mládí snili. Ale bolí vás klouby, potřebujete zásadně hotel,

kde v pokoji na tácech leží jen předem omytý ovoce, potřebujete průvodce, protože netrefíte z pláže do centra města, potřebujete odvalu na to jít se vymočít do normálního baru přes ulici a vzdálit se od vašeho bodyguarda a řidiče, cítíte se unavení, staří, upracovaní. Máte své peníze, víte vše o burze a cenných papírech, o ropě a o cenách zlata a stříbra a kdy nakupovat a kdy prodávat akcie, ale nemáte ani šajn, jak se zachovat, když balíte ženskou nebo když se s váma dá do řeči nějakéj týpek v baru španělsky, protože jazykem byznysu je zásadně angličtina, nevíte nic o skutečným životě, o vůních jídel, o zpěvu papoušků, o barvách nebe, o podnebích všech zemí na světě, o zážitcích, nevíte nic o skutečné nefalšované svobodě, která vám přináší štěstí. Ale naštěstí nejste sami. Jistě, máte děti. Matně si vzpomínáte na rozpad vašeho manželství, kdeže jsou vaše děti... Jo, syn se udrogoval, nechtěl jít ve vašich šlápějích, chtěl být rockovou hvězdou, dostal své konto a sporták, nic z něj nakonec nezbylo, jen mastnej flek. Zato dcera vám dělá radost. Žije v Americe a podniká a zavolá vám vždycky o Vánocích a na narozeniny.

„Pane Remody? Jste tu? Klepy, klep?“ ozvala se Bc.

Podíval jsem se z okna. Došla mně definitivně šťáva. Aniž bych se na ni podíval, řekl jsem jí, co chtěla slyšet, že jsem flexibilní, schopnej se učit, rychle se rozhodovat, přizpůsobit se dobře a rychle v dané situaci atd.

Žvásty

„A kdyby vám, řekněme...“ Křečovitost v jejím hlase mě přinutila navázat s ní znovu oční kontakt. Zvedl jsem obočí a poslouchal, co z ní vyleze: „...A naopak kdyby vám, řekněme, ta zlatá rybka, jak se říká,“ hloupě se pousmála, „mohla něco splnit... něco, co vám schází. Co by to bylo?“ Sdělil jsem jí chladnokrevně, že jsem se sebou nespokojenej, protože se plynule domluvím jen jedním jazykem – anglicky – a francouzština a španělština u mě není na dobré úrovni, a že vzhledem ke mému věku je to známka lenosti a nedostatečné vůle.

„Nic jiného?“

Přemýšlel jsem a po minutě ticha jsem se pousmál.

„To vypadá, jako bych byl bez chyb, ale nic mě nenapadá...“

Co jsem jí měl říct? Že se občas válím ještě v poledne ožralej v posteli a je mně na zvracení z celýho světa? Měl jsem jí říct, že chci jen ty prachy, ale nebude mě bavit ta práce, kterou mně nabízí, že jsem možná trochu, trochu víc nepraktickej, že jsem jen snílek, že jediný, co skutečně umím, je snít a snít do vyčerpání duše, do kolapsu smyslů a tlukotu srdce? Že jsem podělanej idealista, co žije permanentně v říši snů a vrací se po večerech smutně a zkroušeně do Reality žít svůj skutečnej život?

Měl jsem jí říct, že se mnou nemá ztrácet čas, že nemám nejmenší šanci obstát v tomhle džobu a jim podobným, a i když jsem si to nechtěl přiznat, že bych určitě první den na pracovišti u počítače před těma podělanýma tabulkama Excel, který jsem nikdy neovládal, ale lhal, že jo, že bych se tam zřejmě přistihl s placátkou, jak z ní usrkávám dobrou tequilu a myslím na Mexiko, nebo si dal nohy na stůl a vychutnával si kávu, jako by to byla pravá kolumbijská a já byl zrovna v Bogotě, že bych se přitom díval na nebe venku, a kdyby šel okolo šéf, tak bych ho poslal do prdele a šel se procházet na Malou Stranu, kde svítí slunce nejsladčeji, a cítil bych se šťastnej?

To asi ne. Musel jsem hrát tu jejich hru. Protože jsem chtěl žít v Praze, potřeboval jsem si pronajmout byt, a tím pádem sehnat prachy, a ty jsem si mohl vydělat jen v práci. A proto tady sedíme a smějeme se na sebe s Bc. jako dva idioti. Je to už hodina, co tady jsem, a ona se probírá mým životopisem, vyptává se mě, dělá svou práci svědomitě, úmorně poctivě, zaměřuje se na details, čte každej podělanej řádek toho žvástu, co jsem sesmolil, a chce slyšet, co jí říkám. Jsme jak dva blázni. Ještě tak namontovat kameru do rohu a Ionesco a Beckett se můžou jít s tou svou slabotinou vycpat.

Ale divadlo ještě není u konce. Chce si ověřit mou angličtinu.

„Můžeme tedy zkusit trochu mluvit anglicky, pane Remody?“

„Yeah. We can try. Just go ahead. Come on... Ask me whatever you would like, miss Hačénová,“ vypálil jsem na ni, ať to máme z krku. Chytla se mé nadhozené fráze a začala jako školačka v 1. A slabikovat: „I... would... like... to... a... ask you, Mis... Mister Remody...“

Představil jsem si ji v růžových šatičkách v třetí třídě základní školy. Pak v prvním ročníku gymnázia, pak při maturitě. Pak jsem si představoval, že s ní souložím. Ale to nešlo. Ten její hlásek mě iritoval. „Mr. Remody, which benefits are you expecting from our company?“

Už jsem to nedokázal předstírat. Zájem, prostě nic...

Ten večer jsem jel starým dobrým eurocity domů a stříknul jsem se jako obvykle při návratu do Brna, v jídelním voze. Nějakej chlápek v saku a s hedvábnou kravatou o pár stolů dál naproti mně si objednával jednu třetinku Budvaru za druhou. Číšník k němu vždycky přišel a zeptal se ho zdvořile, jestli má ještě nějaké přání. A ten chlápek pokaždý s napjatým výrazem v obličeji, se zavřeným diplomatickým kufríkem na stole před sebou tiše řekl: „Ještě... jednou.“ Takhle se to opakovalo v pětiminutových intervalech asi sedmnáctkrát. Pak konečně napjatej výraz v mužově tváři trochu roztál a interval se prodloužil na patnáct minut, ale přesto jsem v tom obličeji cítil pořád starosti a strach. Byl to možná jeden z mnoha obchodníků, vypadal na to. Rozhodně to nebyl profesor estetiky, absolvent svobodných umění ani malíř na výletě do Vídně. Bylo vidět, že je zavalenej prací a jezdí z jedné evropské metropole do druhé. Konto se nabaluje, nemá ani čas se podívat, kolik tam už je. Já jsem na svém měl jako obvykle zarovnanou částku. Dva tisíce, v mínusu, samozřejmě. Standardní povolenej debet pro začínající spisovatele s jednou knihou, co ještě nešla ani do tisku. Za poslední dvě kila jsem si dopřával třetinky Budvaru, jednu za padesát korun.

Pražce pod kolama vagónu rytmicky cvakaly, stolek a židle se svým kolíbáním monotónně přizpůsobovaly pohybu vlaku. Ruce jsem měl položený na měkkým ubrusu kousek od malé lampičky, která ve mně evokovala příchut' třicátých let, starých dobrých časů. Pivo začínalo konečně zabírat. Sledoval jsem chlápka a bylo mně ho trochu líto. Vypadal, že má opravdu starosti. Možná neměl, možná to vše zkreslila jen moje fantazie. Třeba byl zazobanej a šťastnej. Ať to bylo jakkoliv, byla to jeho volba. Lidi nejsou stejní. Někdo může být prázdněj bohatej byznysmen a být šťastnej. Někdo jako já ne. A o to šlo.

Vybrat si. Každý má možnost volby. Jde jen o to, že když si vyberete špatně, nesmíte se nenechat vyvést z míry a nežvanit, že vám nepřálo štěstí. Každý, úplně každý se může právě teď sebrat, dát dohromady pár tisíc a odletět na druhý konec světa a zkusit tam štěstí. A všechno ostatní jsou zbabělý kecy a výmluvy. Já jsem zatím zkoušel štěstí tady. Praha nevyšla.

Tak jsem se vrátil do Brna.

— Brno, listopad 2007 —

v pasti

Byl to pocit, jako by mě přejela lokomotiva.

Následoval měsíc v zlomyslným unaveným ukoptěným maloměstě, v provinční díře středověkých splašků. Zůstal jsem jen sám se sebou. Se svýma pochybnostma, nejistotou a prázdnotou větší než Big Ben. Dával jsem si každé večer v temném baru dvojitou Bushmills s tím začínajícím druhořadým pisálkem, co bude možná za půl století i druhořadým spisovatelem. Probouzel jsem se po poledni s opuchlýma tvářema a sledoval čas, jak se pomalu plíží kolem mě. Seděl jsem na kraji postele, oblíkal se a začínal pít bezednou sklenici prázdnoty, až jsem se propil na zastávku tramvaje, kde jsem čekával v pozdních odpoledních jako celej život, na co vlastně?

Často jsem sledoval nebe. Obloha vypadala jako obrovskej hadr, kterej někdo použil při opravě starýho auta, z něhož vytekl všechn olej a benzín a který se pokoušelo marně ujet z tohohle města. Prázdnota valící se jako mračna yperitu obalovala vše kolem mě. Sledoval jsem lidi jdoucí po ulicích a snažil se najít v jejich tvářích nějakou odpověď na to, co se mně stalo, ale jejich obličeje, oči, celý postavy se ztrácely v mlžným vzduchoprázdnu. Jejich duše se před mýma očima ukládaly do sarkofágů nicoty a chystaly se usnout na věky. Řval jsem na ně, abych je zachránil, ale byl jsem pro ně jen duchem, co uvízl mezi nebem a peklem na zemi. Překračovali můj ležící tělo s polámanýma končetinama. Celý zástupy, davy šlapaly po mým obličeji. Hlavou mně proudilo procesí myšlenek, nekonečný průvody chechtajících se konotátů a denotátů: pošklebovaly se mně, jako se malý děti vysmívají chlapci, kterej je nucenej chodit do konce

života o berlích: tužce a papíru. Ty posměšky se postupně skládaly do jasných a soudcovsky chladných, přísně formulovaných vět: „Jsi jen blázen, co se stal nevyhléditelně závislej na psaní a má tu drzost tvořit knihy bez ohledu na vydavatele a čtenáře! Jsi pomatenec, co se tím chce jednou žít! Jsi bohém, co se poflakuje po kavárnách a čte romány a snaží se žít jako jejich hrdinové, zatímco všichni okolo myslí na svoji budoucnost a skutečnej svět! Jsi jen černým pa-sažérem ve vlaku ženoucím se za vidinama a fatamorgánama svýho vnitřního vesmíru a začíná ti docházet palivo světelnou rychlostí! Jsi zpátky v Brně, kde jsi v dobách, kdy ještě tvý naleštěný polobotky nerozežíraly krysy v almaře, tančil svůj valčík modrých nocí uprostřed ztichlých, přihlížejících ulic, ale teď už nemáš nohy! Kodaň se Stockholmem jsou už jen tuny dusivýho prachu času, kterej zasypal tyhle města po vrcholky věží a kostelů, ve chvíli, kdy jsi nastoupil do letadla! Jsi zpátky v zemi mrdálistů fikce a podělaných zápletek! Jsi zase ten směšnej břídil, co si vypisuje věty z životopisů a knih spisovatelů, a chceš být pozorovatelem, tichým bystrým chlápkem, kterej je u všeho, co se děje, ale dává si pozor, aby se nedostal do ohniska sporů, rozhovorů, konverzací, aby mohl zaznamenávat, sledovat, mít všechno na dlani z toho správnýho pahorku, tak akorát blízko a tak akorát daleko, ale místo toho ses urval ze řetězu a skočil do centra dění! Chyba s velkým Chá! Našel jsi jen zklamání! Otvírat sobě a lidem lebky otvírákem na konzervy a dívat se, co mají uvnitř, se nevyplácí! Je to jako pohled do žumpy! Je lepší o tom snít, dokreslovat si to podle svýho, přibarvovat si je i sebe! Balancovat na hraně pravdy, ne ji objevovat za každou cenu! Jsi posedlej pravdou, která je neuvěřitelně nudná a úmorná jako pomalu se plazící infekční hlen!“

Poslouchal jsem tyhle žvásty uvnitř hlavy a otvíral po večerech lahve vína u televize, zatímco dole v přízemí seděla na gauči moje matka a já si nebyl jistej, jestli existuje. Moje vlastní matka.

Bloudil jsem sám po nocích ulicema města, který kdysi bývalo mým domovem, a sledoval ve výkladních skříních zastaváren svůj život, co mi seděl na rameni. Odnášel jsem si ho domů, stavěl ho

na parapet okna a díval se na něj až do rána a přitom se škrábal na pytlí. Občas jsem si uprdnul, zívnu, napil se ze skleničky vína a díval se dál do jeho imbecilního výrazu rozesmátýho uslintanýho idiota.

Protáčely se mu panenky, sliny mu nechutně tekly z koutku úst, snažil se mně něco sdělit. Byl a je to ubohej idiot a říkal mně to, co už dávno vím, že prý není dějovej. Není v něm dějovost. Utišil jsem ho, přebalil jeho zasraný pleny, dal mu nažrat z vyleštěné misky, ale ten usoplenec se pořád zmítal a chrčivě slintal, chrchlal pořád dokola to samý, co už vím. To, co bylo, je a bude napsaný neviditelným inkoustem všude kolem mě.

„Kde je děj teď?“ ptal jsem se sám sebe v pokoji, když jsem se pokoušel psát. Nebylo tam nic, jen ztichlej pokoj a zvuk klapotu mých kláves. Jen obrovský množství neforemnýho času, který utvářelo můj život a který utváří i vaše životy.

Sledoval jsem v noci i ve dne svůj obličej v zrcadle, zatímco v pozadí se rozprostíral svět – obrovské prostor chutnající po mocných dunivých ozvěnách prázdnoty, do kterých vás teď naneštěstí strhávám s sebou. Ale musím to udělat, abyste pochopili, co vám chci říct. Jsem jako zběhlej kouzelník z řad mágů, kterej vám vyzradí tajemství všech triků a kouzel. Musím to udělat, i když to bude bolet.

Tady to je, dámy a pánové! Celej život ve své přirozené kráse a podobě! Nahej život, přistihli jsme ho v dámských punčochách, s vytahaným ptákem visícím smutně až ke kolenům a se rtama natřenýma na rudo, s vpadlýma tvářema plnýma hlubokých vrásek, smutnýma vyhaslýma očima děvky, kterou ojelo celý fotbalový družstvo do prdele, s řasenkou od Vietnamců a s vypelichanou parukou nakřivo naraženou na hlavě. Já vím, není to nic moc, ale je to on. Stydí se sám za sebe, chudák. Ale co s ním mám dělat, je můj. A vsadím se, že doma máte občas podobný individuum.

Čas! Čas je jako rakovina nebo řvoucí novorozeně, který se nikdy nenarodilo a nikdy nezemře. A já slyšel jeho pronikavej vřískot. Slyšel jsem v ty dny pochodovat armádu týdnů, měsíců a roků, která desetiletí bojuje a ví, že musí na konci prohrát. Musí dosáhnout té vteřiny, která ukončí celej ten průvod času. Ten poslední okamžik,

ten mžik času, ten tolik nedůležitý zlomek, a přesto bude mít na svých miniaturních rtech poslední slovo.

Satan je okamžik.

Ležel jsem na posteli a poslouchal zvuk Času. Vteřiny utíkaly, okamžiky, kdy jsem se mohl zamilovat, mohl jsem přijít na nápad, kterej by mně vydělal milion dolarů nebo zachránil lidstvo před úpadkem. Něco mi říkalo, že bych mohl být jednoho dne úspěšnej člověk a výkvět téhle společnosti. Ale já si jen tiše uprdnul a dolil si víno.

Nořil jsem se do minut, hodin, dlouhých dnů s flaškou vína v ruce, z který jsem nikdy nevypil víc jak polovinu, a pak jsem pozoroval šílenej karneval halucinací a děsuplných masek a ptal se sám sebe, co se to se mnou ksakru děje? A něco uvnitř mě odpovídalo: Kdykoliv, když jdeš večer domů z práce, ze školy, kdykoliv mezi šťastnýma minutama se svou milovanou bytostí, ať jseš kdekoliv, můžeš zahlídnout ty otazníky. Můžeš nahlídnout do kuchyně z restaurace života, tam, kde se to všechno vaří a občas spálí, tam, kde kuchař seká nabroušeným sekáčkem syrový fláky krvavýho, doposud vřesťáciho živýho masa. Občas se otevrou lítací dveře do kuchyně a tobě z toho pohledu, trvajícího zlomek vteřiny, upadnou zlatý manžetový knoflíčky do sklenky Château Le Dragon, ročník 1982. Můžeš v mžiku uvíznout v těchhle mezerách, ostrůvcích v čase a vyděsit se tím, že si vzpomeneš! Uslyšíš to slabý tikání, ten tajemnej hukot z podzemí, to vzdálený řinčení krumpáčů, zvonění lopat narážejících do skály v podzemí. Je to tam! Tam dole je jinej svět, svět přízraků a sraček v našich zbabělých duších.

Tohle se mně honilo hlavou, dnem i nocí, doma nebo když jsem chodil městem, jezdil tramvajema, když jsem vystupoval v pozdních odpoledních na konečné dvanáctky, kde na mě čekal Franta, kterýho jsem doučoval angličtinu. Měl na hlavě vždycky ten samej obstríhanej hrnec, šel se mnou přes areál kolejí stejným nevědomým krokem jako vždy. Jeho ruce byly nevědomý, pohyby hlavy, která se na mě otáčela, jeho oči zasazený v té velké hlavě nevěděly nic. Stejně jako mý další dva žáci, stejně jako ostatní stovky, možná tisíce studentů roztroušených a zastrkaných v těch králíkárnách.